

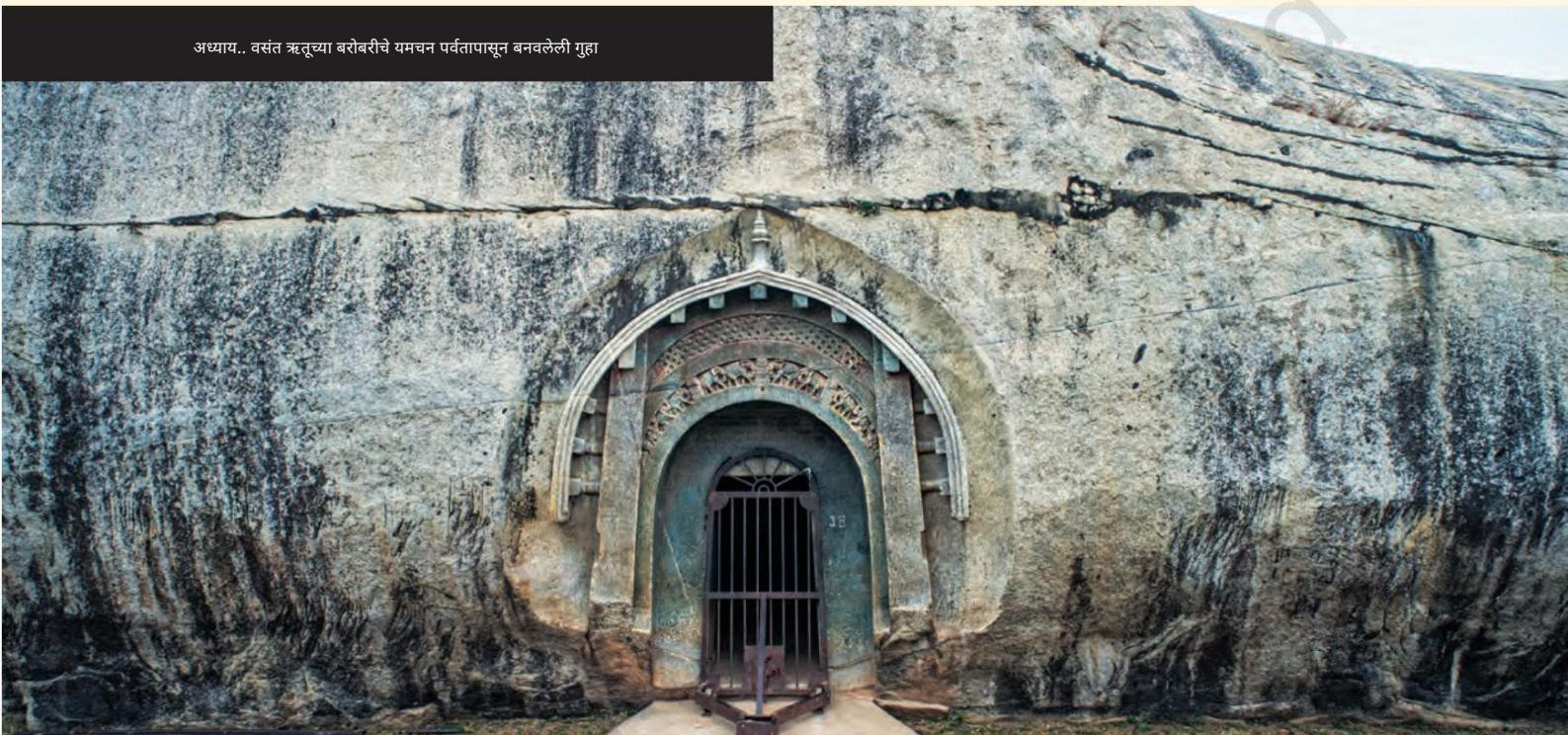
सायाका उदय

अथ्य

लोकांशिवाय देश असू शकत नाही आणि देशाशिवाय मत असू शकत नाही.
हे शब्द आहे.

अर्थशामकौतया

अध्याय.. वसंत ऋतूच्या बरोबरीचे यमचन पर्वतापासून बनवलेली गुहा

मोठा

• सावली काय आहे?

• सायांचा उदय कसा झाला आणि त्यांनी भारतीय संस्कृतीला कसे आकार दिला?

आकार दयाळूपणा

• रायसेसायांपरवर्तन माकन करक

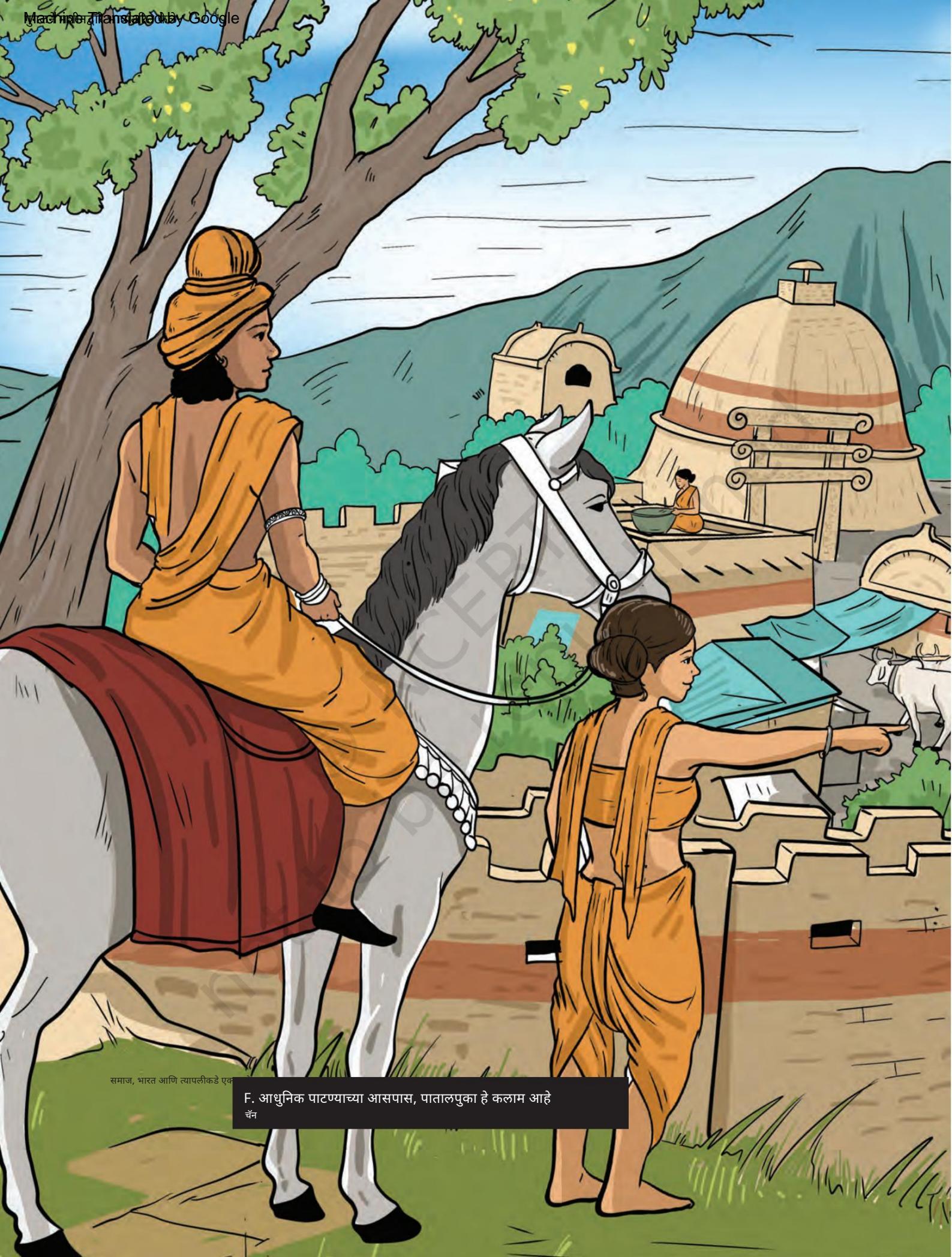
मदत केली

• इ.स.पूर्व सहाव्या शतकात जीवन कसे होते?

होते

काटेपेच्या पर्शीवर्तने

समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एवं

F. आधुनिक पाठ्याच्या आसपास, पातालपुका हे कलाम आहे
चैन

भावशा आणि उवयांना त्यांचे नवीन उपकरण मिळाल्याने खूप आनंद झाला.

त्याने इतिहास सुरु केला, भूतकाळात प्रवास करण्यासाठी एक वेळ यंत्र. त्याने इतिहासातून घडा घेतला आणि त्याचा पहिला प्रवास सुरु केला.

त्यानी पाताळाची पूजा करण्याचा निर्णय घेतला कारण त्यामा माहित होते की ते जवळजवळ त्याच ठिकाणी आहे.

कुरून

आधुनिक पटना.

भूतकाळासाठी पायेका उद-

मोळ्या शहराच्या बाहेर उतरत असताना, त्याला एक मुलगा घोड्यावर स्वार होताना दिसला तेव्हा त्याला घोडे चक्रकर येत होती.

मी त्याला विचित्र कपडे घातलेल्या एका माणसाशी बोलताना पाहिले.

तो निघून गेल्यावर ती त्याच्याकडे वळली आणि त्याचे नाव विचारले.

माझे नाव इरा हमलोहर कहंद्रदास कपूर आहे. पाताळपूरमध्ये आपले स्वागत आहे.

इरा, तुला भेटून आनंद झाला. आमची नवी भावशा आणि धूव आहेत.

श, तुमचा आवाज खाली ठेवा की तुम्ही त्या सैनिकाना कूच करताना पाहत आहात?

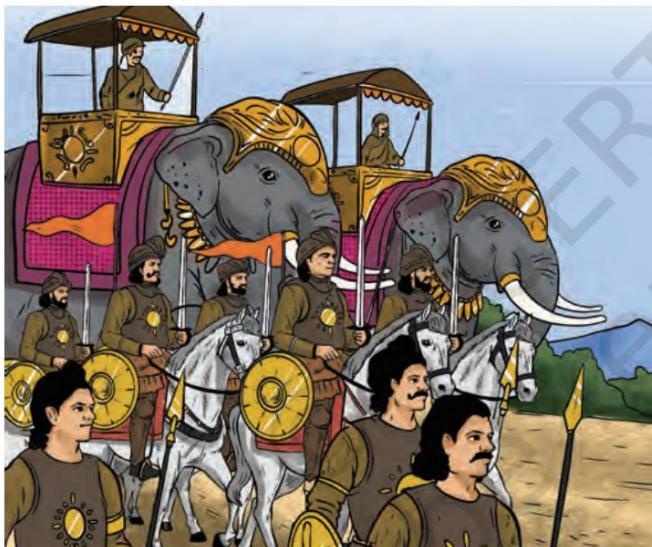
ते आपल्या शेजारच्या रात्याविरुद्ध युद्ध करणार आहेत जे आपल्याला त्रास देत आहे. आपला राजा शव्य असेल तेव्हा युद्ध करू इच्छितो.

तो सर्व धमक्या टाळतो पण गरज पडल्यास त्याचे धाडस देखील दाखवतो. माझ्या वडिलांकडे अनेक तलवारी आहेत ज्या ते वापरतात.

मदत केली, आणि माझे काका त्या गटातील सैनिकांपैकी एक आहेत. मी फक्त निरोप देण्यासाठी आलो होतो... मला माहित नव्हते की ते

कधी?

परत.

च.

ते आहे. आणि नाही, ते नाहीये.

नवी एक दरी आहे, पूल बांधल्यानंतर किल्ल्यावर पोहोचणे आणखी कठीण होते. किंवा तुम्ही ते पर्वत ओलांडू शकता.

पाहू शकतो आणि

देशभर पसरलेली ही जंगले लाकूड, औषधी वनस्पती आणि इतर अनेक मौल्यवान संसाधने पुरवतात. सैन्यासाठी हत्ती देखील जंगलांमधून येतात.

त्यांना येथून पकडले जाते आणि सैन्यासाठी प्रशिक्षण दिले जाते.

सैनिकांची एक शक्तिशाली मिरवणूक एका मजबूत पुलावरून गेली.

शहराबाहेर जाताना, त्याला काही लष्करी घोडे दिसतात.

आणि सेनाप्रमुख हत्तीवर स्वार होतात.

शहरात प्रवेश करण्यासाठी तिथेही एकाच पूल ओलांडतात.

भावशाने विचारले, हा कसला पूल

आहे आणि तो

खाली नवी आहे.

"हा पूल आपल्याला सुरक्षित ठेवतो," इराने

स्पष्ट केले. जेव्हा शाहीत्रा हल्ल्याचा थोका असतो तेव्हा हे घडते.

धूवने विचारले, "त्या टेकडीवर मोकळी जागा आहे का?"

ही एक गुहा आहे. आमचा राजा भू येथील एका समुदायासाठी ती खोदून काढत आहे. मला आज्ञा आहे की ती पूर्ण झाल्यावर, समुदाय भारत आणि त्यापलीकडीही शोध घेऊल.

जर आपण गेलो तर आपल्याला ते पाहता येईल.

पातालपुमधून जाताना त्यांना लाकडी रचनेसह भव्य

नागराणी टॉवर दिसतो.

एका गजबजलेल्या रस्त्यावर भव्य राजवाडे आणि इमारती उभ्या आहेत. इरा नदीपलीकडून आलेल्या व्यापाच्यांनी भरलेल्या एका गजबजलेल्या बाजारपेठेकडे बोट दाखवते.

जाण्यापूर्वी तुम्ही आमच्या मुख्य बाजारपेठेत भेट द्यावी. आमच्या राजाला हे ठिकाण सर्वत्र

न्यायाचे स्वगत करते. त्यामुळे तुम्हाला चीनमधील रेशीम, भारतातील मसाले आणि रण ऑफ इंडियाचे उत्तम कपडे मिळतील. पाताळपूरमध्ये तुम्हाला काहीही मिळाणार नाही. धूवने विचारले की तिथे लोक काय करत आहेत.

हे रस्त्यावरचे कलाकार आहेत जे लोकांच्या मनोरंजनासाठी मानवी परेड तयार करतात, नाचतात, गातात किंवा छोटे छोटे नाटक सादर करतात. कधीकधी ते राजासमोरही सादरीकरण करतात.

तुमचा राजा खूप शक्तिशाली दिसतोय. तो पाताळपुच्या आजूबाजूच्या प्रदेशावर राज्य करतो.

त्याने एका विशाल देशावरही राज्य केले, कहांदेरा उत्तरला.

या शहरापासून दूर राहा. त्याचे अधिकार क्षेत्र अनेक गावे, शहरे आणि राज्यांपर्यंत पसरलेले आहे. माझ्या काकांनी मला सांगितले की घोड्यावरून त्या भागाच्या सीमेवर पोहोचण्यासाठी सुमारे दोन महिने लागतात.

हे एखाद्या मतावेक्षा मोठे वाटते... तुम्ही याला काय म्हणता?

इसाई कहेहेरा म्हणाले सरकारसोबत.

सावली काय आहे?

लॅटिन शब्द कदाचित ऐरियम या शब्दापासून आला आहे, ज्याचा अर्थ "राजा" आहे. सोप्या भाषेत सांगायचे तर, राज्य म्हणजे लहान राज्यांचा समूह ज्यावर एक शक्तिशाली शासक किंवा शासकांचा गट लहान राज्ये काढून टाकल्यानंतर सत्ता स्वीकारतो. लहान राज्यांचे स्वतःचे शासक होते, परंतु ते सर्व राजाच्या **अधीन** होते, जो त्याच्या राजधानीतून संपूर्ण राज्य करत असे, ज्याला सामान्यतः आर्थिक आणि प्रशासकीय शक्तीचा प्रमुख म्हटले जात असे.

प्राचीन संस्कृत न्यूमस्तकेला सहसा युषादसेयाह थैन्मासज असे म्हटले जात असे, ज्याला थैन्मासज असे म्हणतात.

राजाचा राजशमल होता.

उपनदी

आमच्या बाबानीत करदाता हा

शासक किंवा राज्य असतो.

सातचे कोणवे?

च्या अधीन आहे आणि

कर भरतो

तो

म्हणजे

सौने किंवा इतर मील्यावान घातु,

धार्ये

पशुधन हत्ती किंवा

आय मुद्यवान

त्याच्या मते

ज्या गोष्टी

उत्पादित आणि बस

अधीनता

किंवा तत्त्वम्

जगाचे प्रतीक म्हणून

ओळखाले जातात.

करदात्यापेक्षी एक

परायवाची

एक सेवक जाहे आणि तो

हे हँक करण्याता

दुसरा मार्ग

करदात किंवा

जहांगीरदार राय

सात जणांच्या पृथ्वीवर

तो ते स्वीकारायचा.

भारतीय इतिहास सावल्यांनी भरलेला आहे. ते उद्यास आले, ते भरभराटीला आले, ते काही काळ टिकले, ते क्षीण झाले आणि नंतर ते नाहीसे झाले. खरं तर, उपर्युक्तवर राज्य करणारी शेवटची सावली शतकापेक्षा कमी काळापूर्वी होती, परंतु आता ती कहाणी सांगण्याची वेळ नाही. आपण काळाच्या शेवटापासून सुरुवात करूया जेणेकरून आपल्याला समजेल की या भूतकाळातील सावल्या कशा कार्य करतात आणि त्यांनी भारताच्या विकासावर सर्व स्तरांवर कसा खोलवर प्रभाव पाडला: राजकीय, आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक.

एक म्हण वैशिष्ट्ये

चला जाणून घेऊया

या संस्कृती विस्तृत क्षेत्रात पसरलेल्या होत्या आणि त्यांच्या भाषा, चालीरीती आणि संस्कृती विविध होत्या.

त्या सर्वांना एका गटात चर्चा करताना आणि त्यांचे विचार प्रेक्षकांसोबत करे शोअर करताना तुम्ही ऐकरे?

Æ राजाशी बांधील राहिल्याने येणाऱ्या अनेक आव्हानांना पाहता, राजाला आपले मत व्यक्त करावे लागते आणि राजा बनावे लागते.

तुमच्यात निर्माण करण्याची आणि हुशार होण्याची इतकीच इच्छा असली पाहिजे. तुम्ही

तुम्ही काहीतरी विचार करू शकता.

अधिक

मोठ्या वाच्याला नियंत्रित करण्याचा आणि संपूर्ण जगावर राज्य करण्याचा एक मार्ग आहे

पक्का उदय येणाऱ्या पिढ्यांसाठी लक्षात राहील.

भविष्यातील पिढ्या,
भविष्यातील पिढ्या
या.

आर्थिक आणि सामाजिक विकासासाठी पंचायत वृद्धांना नियंत्रण देईल आणि त्यांच्या संसाधनावर प्रवेश देईल.

ते करण्यासाठी.

सर्व श

स्वतःसाठी आणि कुटुंबासाठी खूप संपत्ती कमावली.

कृपा आणि निषेच्या बदल्यात, सत्रांनी सहसा प्रादेशिक राजा किंवा प्रमुखाला त्यांच्यावर राज्य करण्याची परवानगी दिली.

देतेथे।

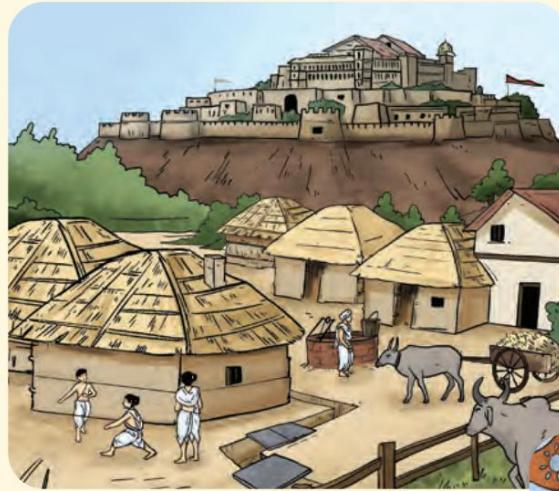

शंभर सैन्य

शोजारील रायको जितनेमेन
राखणे आणि

"साई" कसे म्हणायचे
कर.

अतिकासातेपोयेका उद

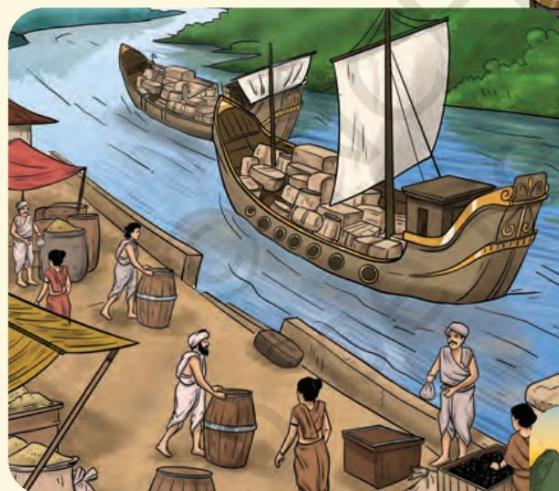

चा... सामूहिक विधाने धोरणात्मक पद्धतीने केली जातील
जसे सांगितले आहे तसे.

च... वातावरण वाढवण्याची कल्पना

आधी शेजान्याला चिडवू शकतो जेणेकरून

उहाजित करू शकला.

फ... नद्या आणि व्यापारी नेटवर्क नियंत्रित करण्यावर नियंत्रण
ते या पलीकडे जाऊन ते करण्याचा प्रयत्न करत होते

कर महसुलाव्यातिरिक्त, ते मौल्यवान संसाधनांवर देखील अवलंबून असते.
नियंत्रण नव्हते.

अनेक लहान राज्यांमधील नियंत्रणासाठीची लढाई ...

अधिक शक्तिशाली खलाशी असणे आणि

जर पुरेसे साधनसंपत्ती नसती तर तो अखेर गरीब होईल.

चला जाणून घेऊया

युगोस्लाविया व्यतिरिक्त, राज्यकर्त्त्यांनी त्यांचा प्रभाव वाढवण्यासाठी इतर कोणत्या पद्धती अवलंबल्या असतील असे तुम्हाला वाटते?

तुमचे विचार लिहा आणि ते तुमच्या वर्गसोबत शेअर करा.

पार

व्यापार मार्ग आणि संघटना

विशेषत: दुर्गम देशात लक्षकरी कारवाया करणे वाटते तिवके सोपे नाही. सैन्याची देखभाल करणे महागढे आहे. सैनिकांना अन्न पुरवणे

कपडे, शस्त्रे आणि पगार पुरवावे लागतील, हात आणि धोडे सांभाळावे लागतील, रस्ते आणि जहाजे बांधावी लागतील, इत्यादी. या सर्वांसाठी पुरेसा पैसा आहे.

आर्थिक शंकासाठी सत्रेवर नियंत्रण आणि संसाधनांवर प्रवेश आवश्यक आहे.

आता आपल्याला समजते की पर्यावरण राखण्यासाठी आणि लोकांना उपजीविका पुरवण्यासाठी आर्थिक कियाकलाप, विशेषत: उत्पादन आणि व्यापार आवश्यक आहेत.

कल्याण आणि जीवनाची गुणवत्ता ही ऐकण्याच्या गुरुकिल्ली आहेत आणि प्रशासकाने या गोई लक्षात ठेवल्या पाहिजेत.

शहराच्या आणि शहराबाहेरील व्यापारी मार्ग आणि नियंत्रणे अत्यंत महत्त्वाची आहेत.

या वस्तूची कमाई आणि विविधता वाढेल आणि अधिक व्यापार म्हणजे उत्पादकांना अधिक उत्पन्न आणि राज्यकर्त्त्यांना अधिक शक्ती मिळेल.

अधिक कर संकलन

शिलालेखातील पुरावे आणि पुरातत्वीय उत्खनन या दोन्हीवरून कमीत कमी पुरेसे पुरावे आहेत की कापड, मसाले, कृषी उत्पादने आणि हस्तकला आणि पशुधन यासारख्या लवळारी वस्तूच्या व्यापार मुख्य वस्तूमध्ये होत असे. हा वैगवान व्यापार केवळ भारतापुरता मर्यादित नव्हता; अनेक भारतीय वस्तू जमीन किवा समुद्रमार्ग इतर देशांमध्ये नेत्या जात असते.

केअरिंग व्यापारी स्वयंरोजगार आणि वैगळे असतात

ते संघ एकत्र येऊन संघ स्थापन करू शकले नसते.

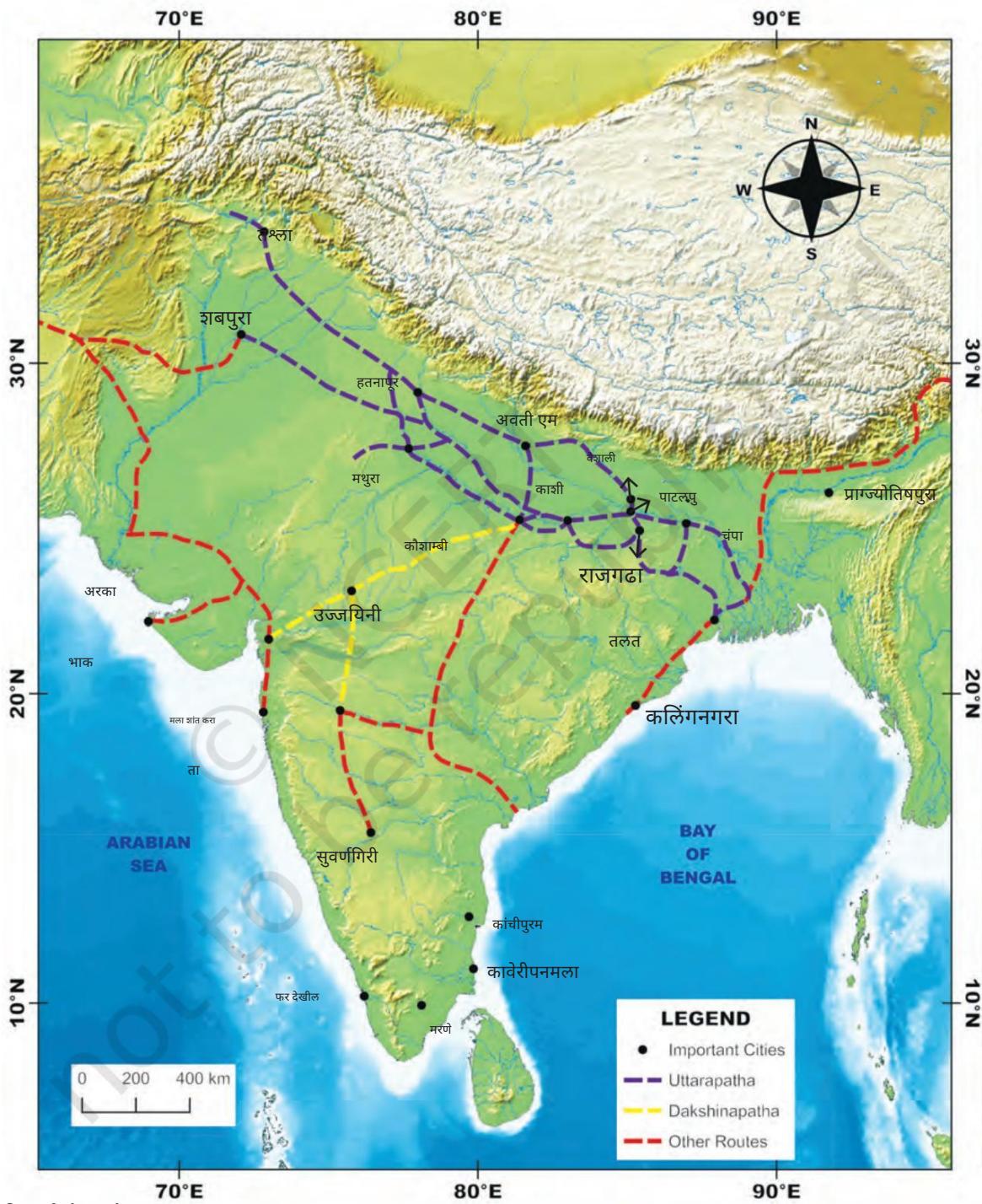
ते बनवण्याचे फायदे मला समजले.

झोपडी व्यापारी हे शेतकरी किवा शेतकऱ्यांचे शक्तिशाली संघटन होते. विजानाच्या दृष्टीने, झोपडी

एक प्रमुख जो सहसा नवचट आणि कार्यकारी होता.

अतिकासातेपोयेका उद्द

अशा अधिकांशमध्ये सर्व प्रकारचे नैतिक गुण असले पाहिजेत. दोन गोष्टींनी राष्ट्रसंघाला एक उल्लेखनीय संघटना बनवले. पहिले म्हणजे, त्यांनी अशा लोकांना एकत्र आणले जे कालांतराने सहयोगी बनले.

समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एकसप्लोर करा

एफ. सुमारे १००० ईसापूर्व पासून आजपर्यंतचे काही महत्त्वाचे ट्रान्स-रूट आणि त्यावर चिन्हांकित केलेली प्रमुख शहरे. उरापथ आणि दानपथ मार्ग लक्षात घ्या.

वस्तुस्थितींपेक्षा बाजारातील पुरवठा आणि मागणी, कर्मचारी इत्यादींबद्दल संसाधने आणि माहिती शेअरिंग सर्वांच्या हिताचे आहे. सारा, प्राचीन ग्रंथात म्हटल्याप्रमाणे, कामगार आणि कारागीरांना त्यांच्या संबंधित वर्गासाठी नियम बनवण्याचा अधिकार आहे. कामगार संघटनेला त्यांच्या अंतर्गत बाबीसाठी नियम बनवण्याचा अधिकार आहे.

नियम बनवायचे होते आणि राजाने त्यांचे उल्लंघन करायचे नव्हते आणि जर व्यापार भरभराटीला येत असेल तर तो यकरे।

संघ भारताच्या मोठेचा भागात पसरलेले होते आणि शतकानुशतके अस्तित्वात होते.

औपचारिकपणे संपत्त्यानंतरही, त्यांच्या आत्म्याने भारताच्या व्यापार आणि व्यावसायिक क्रियाकलापांवर प्रभाव पाडला.

त्यांचा आपल्यावर प्रभाव पडत राहतो, कधीकधी आजही. संघटना भारतीय समाजाच्या संघटन क्षमतेचे एक उत्कृष्ट उदाहरण देतात .

प्राचीन ग्राम युनिट, त्याच्या समिती आणि परिषदांसह, आणखी एक उदाहरण देते. खरंच, जर स्थानिक संघटना समाधानकारकपणे कार्यरत असतील, तर नेता लोकांना स्वतःला संघटित करण्याची आणि हस्तक्षेप टाळण्याची परवानगी देईल.

चला जाणून घेऊया

Æ व्यापार मार्गाचा नकाशा पहा. व्यापान्यांना मदत करणारी भौगोलिक वैशिष्ट्ये ओळखा.

उपमहाप मया करनेममदद मली।

त्यावेळी त्या रस्त्यावर वाहतुकीचे कोणते साधन उपलब्ध होते असे तुम्हाला वाटते?

मगधचा उदय

सहाव्या ते चौथ्या शतकातील काळ हा भारतीय स्तरावरील परिवर्तनाचा काळ होता. याआधी आपण सोळा महाजनपदांना भेट दिली होती . उर आणि माया भारतातील महान शासकांची स्वतःची सभा व्यवस्था होती.

पहिल्या शतकापासून, मगध (आधुनिक काळातील दैनिकखरा) आणि आजूबाजूच्या काही भागांचे महत्व वाढले, ज्यामुळे अनेक राज्यांच्या वलयातुन भारताचे पहिले राज्य बनले. अजातशुआसारख्या शक्तिशाली सुरुवातीच्या राजांनी मगधला एक प्रमुख शक्ती म्हणून स्थापित करण्यात महत्वपूर्ण भूमिका बजावली.

चुकणे

नवी दिल्लीतील दोन सर्वात धार्मिक महापुरुषांना गौतम धर्मज्ञानु म्हणून ओळखले जात असे आणि
महावीर म्हणून ओळखले जाणारे वर्धमानज राजा अजातशुद्ध्या काळात राहत होते.
पुस्तकाच्या भारतीय सांस्कृतिक मुळांचा पुनर्विचार करा.

मगथ हे संसाधनानी समृद्ध गंगेच्या मैदानावर वसलेले होते, जिथे सुपीक जमीन, लाकडासाठी समृद्ध जंगले आणि हत्ती उपलब्ध होते. लोखांडाच्या वापराने
शेती आणि युद्धासारख्या इतर तंत्रज्ञानात कसा बदल घडवून आणला हे देखील लक्षात घेण्यासारखे आहे. आजूबाजूच्या टेकड्यांमधून मिळणारे
लोहखनिज आणि इतर खनिजे साम्राज्याच्या विस्तारासाठी महत्त्वपूर्ण ठरले. जमिनीची नशागत करण्यासाठी लोखंडाचा हलका वापर केल्याने शेतीचे
उत्पन्न वाढले आणि हलक्या आणि धारदार लोखंडी शस्त्रांनी लष्करी ताकद वाढवली.
मजबूत म्हणजे काय?

f. सांची टॉवरवरील एका तपशीलवार पॅनलमध्ये महाधिर धोडेस्वार आणि पायदळ सैनिकांचा वापर करून उत्तर भारतातील कुशीनगर (सध्याचे कुशीनगर) शहराला वेढा घालत आहेत आणि पुष्पगुच्छाचे अवशेष परत मिळवत
आहेत हे दाखवले आहे. पॅनलच्या डाव्या बाजूला, तो त्यांना हत्तीवर बसवून घेऊन जात असल्याचे दाखवले आहे.

दाखवण्यात आले आहे.

चला जाणून घेऊया

Æ वरील पॅनेल काळजीपूर्वक पहा. तुम्ही किती प्रकारची शस्त्रे ओळखू शकता?

तुम्ही वेगवेगळ्या उपयोगांना समजू शकता

Æ पॅनलच्या डाव्या बाजूला एका मृतदेहाचे अवशेष असलेले एक पेटी आहे.

समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एकसप्लोर करा

हे केले असते.

अन्न उत्पादनामुळे अधिक लोकांना कला आणि हस्तकला शिकण्याची संधी मिळाली आहे.

करुणामयतेवर लक्ष केंद्रित करण्याची संधी

सीमेच्या आत आणि बाहेर दोन्ही ठिकाणी मागणी होती. गंगा आणि सोन नद्या

व्यापारासाठी भौगोलिक फायदे जसे की ते

वाहतुकीसाठी वापरता येईल.

व्यापारामुळे राज्याचे उत्पन्न वाढले आणि मगधच्या उदयाला हातभार लागला.

दयाळूपणाचे योगदान द्या.

छ.. महापानंद चंडका शकाचा अंक

इ.स.पूर्व ५ व्या शतकाच्या सुमारास, महापानंद मगधमध्ये एक प्रमुख व्यक्ती म्हणून उदयास आले आणि त्यांनी नंद राजवंशाची स्थापना केली. त्यांनी अनेक लहान राज्ये यशस्वीरित्या एकत्र केली आणि पूर्व आणि उत्तर भारतातील काही भागांवर आपले राज्य वाढवले. त्यांची समृद्धी वाढत असताना, त्यांनी आपली आर्थिक शक्ती प्रदर्शित केली. ग्रीक वृत्तांत असेही सांगतात की नंद राजवंशाकडे मोठी सेना होती.

नंद राजवंशाच्या अहवालांवरून असे दिसून येते की त्याचा शेवटचा शासक, आनंदभट, श्रीमंत असूनही, त्याच्या लोकांवर होणाऱ्या अत्याचार आणि शोषणामुळे अधिकाधिक घृणास्पद बनला होता. यामुळे भारतातील सर्वांत मोठ्या साम्राज्यांपैकी एक असलेल्या नंद साम्राज्याचा पाडाव झाला आणि नंतर ते भौर्य साम्राज्यात विलीन झाले.

चुकपे

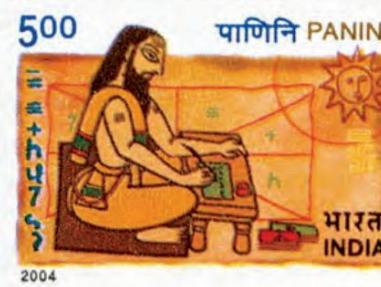
संस्कृत अकरणाचायपनन सुमारे २५०० इ.स.पू.

ते नंद राजवंशाच्या काळात घडले. उहययी नावाचा प्राचीन ग्रंथ

नियमांचा उल्लेख करणाऱ्या त्यांच्या रचनेसाठी प्रसिद्ध.

सूक्ष्मसंस्कृती

सू.

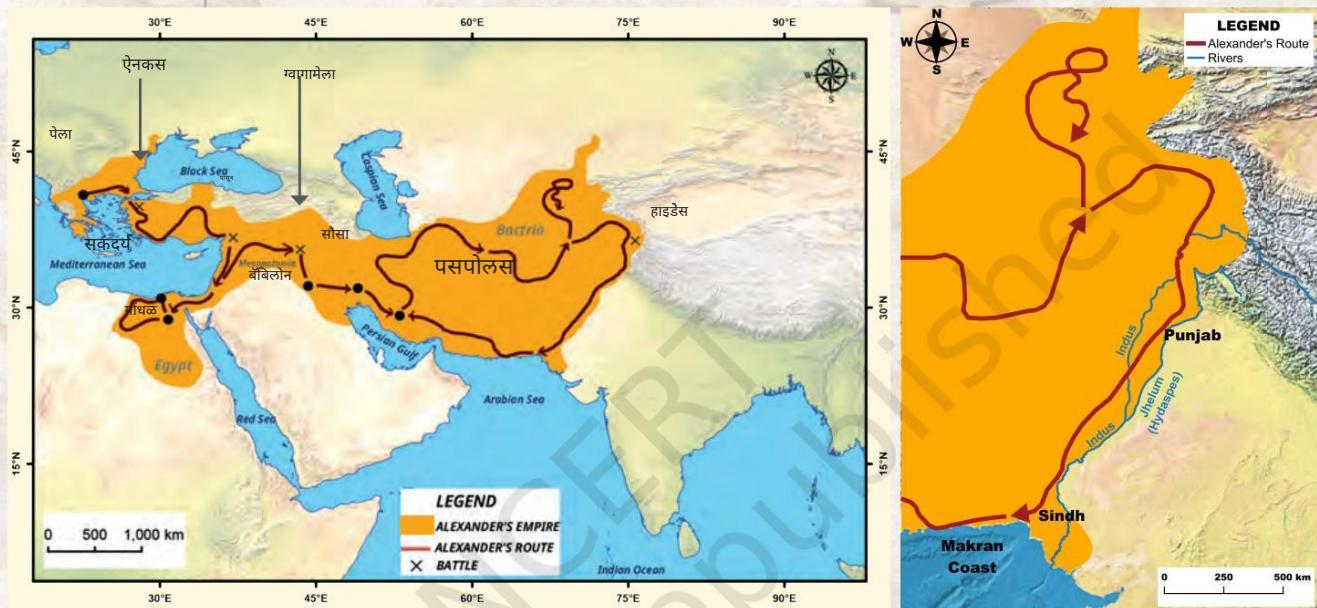

एफ. पन्नानमधील एका भारतीयाचा मृत्यु झाला.
टपाल तिकिट

अतितकासातेपोयेका उद

ग्रीसचे आगमन

उपर्युक्ताच्या पूर्वेकडील मगधमध्ये घटना घडत असताना, भूमध्य समुद्राला जोडणाऱ्या प्राचीन मार्गावरील उरुप्पी प्रदेशावर लहान राज्य होते. ग्रीक वृत्तांतानुसार, यापैकी एक पौरव होते, ज्यांचे नेतृत्व त्यांचा राजा पोरस करत होता.

चुकपे

परिशेयन आणि ग्रीक सॅट्रॅप हे प्रांतांचे शासक होते जे सम्राटांसारखे सेनापती होते.

त्यांनी त्याला परिसराचे व्यवस्थापन करण्यासाठी सोडले. येपा शासकाचा माओवारी अधिकारी असूनही

त्यांना खूप स्वातंत्र्य आणि स्वातंत्र्य होते. किंवा कल्पना करू शकता की त्यांना इतके संशयास्पद वाटणे कसे वाटले असेल?

योग कसा शक्य झाला?

विचार करा.

तुम्हाला वाटतं का अलेकझांडरला संपूर्ण जगावर राज्य करायचं होतं? असं करून त्याला काय साध्य झालं असतं?

चला जाणून घेऊया

युद्धानंतर, जेव्हा अलेकझांडरने पोरसला विचारले की त्याला कसे वागवायचे आहे, तेव्हा पोरसने त्याला राजासारखे वागवले. अलेकझांडरने पोरसला त्याच्या परिषदेचा प्रमुख महणून सोडले. तुमच्या राजदंडाच्या मदतीने पोरस आणि अलेकझांडरमधील युद्धाबद्दल अधिक जाणून घ्या. तुमच्या संशोधनाव्यतिरिक्त, या युद्धाचे नाट्य तयार करण्यासाठी तुमच्या कल्पनाशक्तीचा वापर करा.

परिशेयाला परतल्यावर, अलेकझांडरला राजकीय गोंधळाचा सामना करावा लागला.

तो आजारी पडल्यानंतर आणि बंबिलोनमध्ये मरण पावल्यानंतर, त्याची महान शक्ती त्याच्या सेनापती आणि अधिकाऱ्यांमध्ये लवकरच विभागली गेली, ज्यांनी स्वतःची मते तयार केली.

इ.स.पू.

इ.स.पू.

जगाच्या भेवटापर्यंत पोहोचण्यासाठी, अलेकझांडर फूर्कडे सरकला आणि त्याने आपली मोहीम भारतापर्यंत वाढवली. त्याने पंजाबमध्ये पोरसचा पाश्व केला. आणि खानिक जमाती आणि शासकांच्या तीव्र प्रतिकाराला तोंड देत अनेक शहरे स्थापन केली. ग्रीक नोंदीमध्ये असे मृटले आहे की काही युद्धांमध्ये महिला त्याच्या पुरुषसोबत खांद्याला खांदा लावून लढल्या. एका युद्धात अलेकझांडर स्वतः गंभीर जखमी झाला.

थकलेल्या आणि घराच्या आठवणीने, त्याच्या सैन्याने लढण्याची इच्छा सोडून दिली आणि सिंधू नदीच्या पुढे जाण्यास नकार दिला. अलेकझांडर आणि त्याच्या सैन्याचा एक भाग परिशेयाला माघारला गेला, परतु केवळ दक्षिण सागरी मार्ग आणि इरणणच्या कठोर वाळवटातील प्रदेशातून. परिणामी, त्याच्या सैन्याला उपासमार आणि रोगराईमुळे मोठे नुकसान सहन करावै लागले.

अतिकासातेपोयेका उद

अलेजांद्रोचा जानोसॉफ्टशी संवाद

अलेकझांडरने भारतीय ऋषींच्या एका गटाबद्दल ऐकले होते ज्यांना ग्रीक लोक झेनोसोफिया म्हणत असत, ते तत्वज्ञानी नव्हते, कदाचित कारण ते खूप कमी कपडे घालत होते आणि त्यांच्या ज्ञानावर विश्वासू होते. अलेकझांडरने त्यांना एक कठीण कोडे आव्हान दिले आणि इशारा दिला की जो कोणी चुकीचे उत्तर देईल त्याला तो मृत्युंदंड देईल. तथापि, झेनोसोफियाने त्याच्या प्रश्नाचे शांतपणे आणि शहाणपणाने उत्तर दिले. अलेकझांडर प्रभावित झाला आणि अखेर त्याने त्या सर्वाना सोडून दिले. या कथेत विविधता सांगितली गेली आहे, ज्यामुळे ती इतिहासातील सर्वात रोमांचक भेटीपैकी एक बनली आहे.

(च) एका ग्रीक शकात कदाचित अलेकझांडर घोड्यावर बसून हत्तीवर बसून पोरसवर हल्ला करताना दाखवले आहे.
दाखवण्यात आले आहे.

एका कथेनुसार, अलेकझांडरने विचारले की जीवन की मृत्यू कोणते मोठे आहे.

शाशाली हा एक ऋषी आहे ज्याने जीवन्याकला दया दाखवली आहे तर

मृत्यू नाही. मग अलेकझांडरने विचारले की सर्वत शक्तिशाली कोण असू शकते आणि तरीही त्याला अधम मानवाची भीती वाटते?

नही कैसे उर आया हे कदाचित शक्तिशाली शासकाचे लक्षण आहे

प

इतिहासकार अशा देवाणघेवाणीला दोन महान परंपरांचे मिश्रण

मानतात: ग्रीक आणि

भारतीय तत्वज्ञान.

शाशाली मौर्यरपम कौस संत या

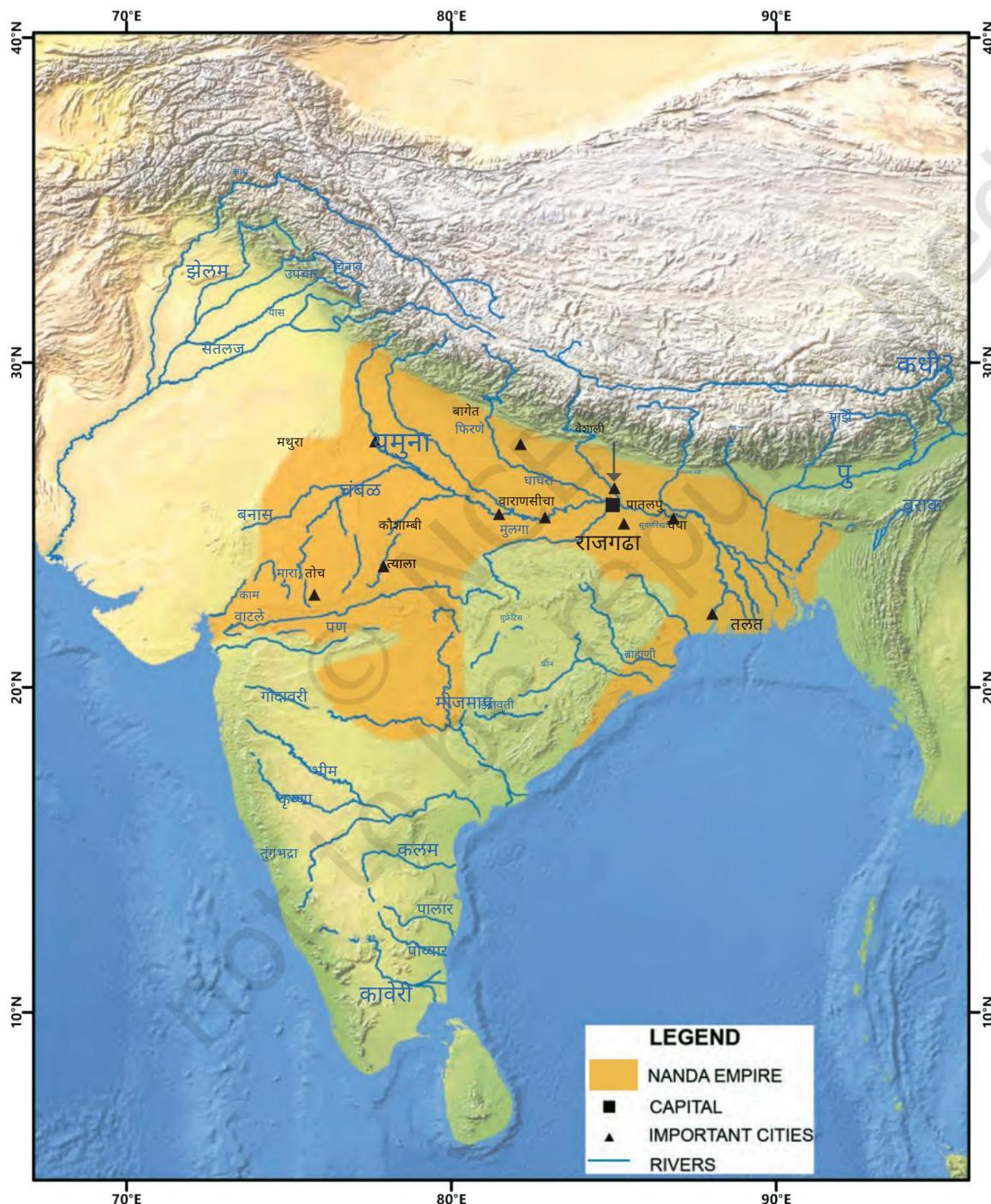

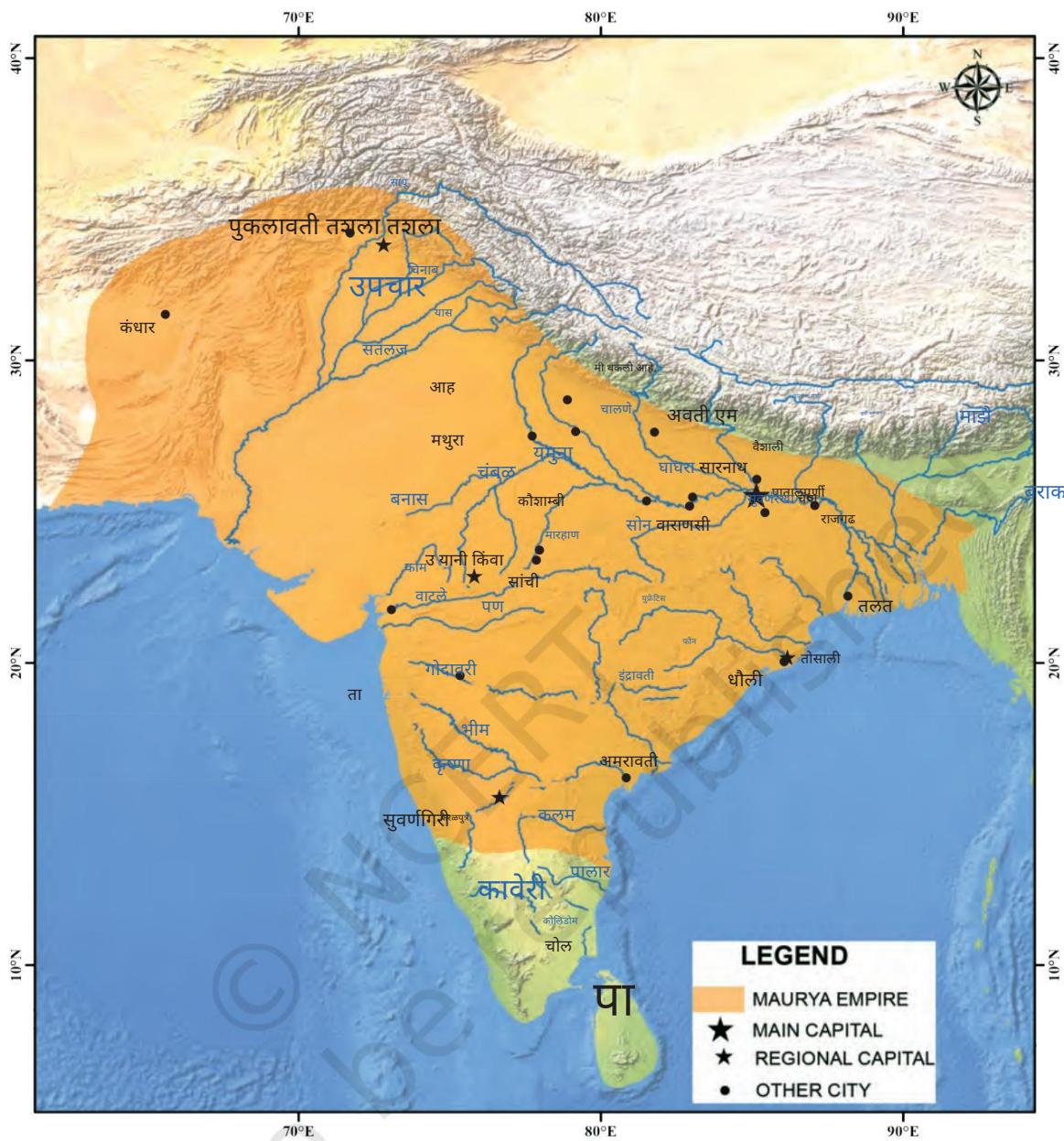
३०० ईसापूर्व नंतर, मगधकडे परत जाऊया, जिथे आपण नंद राजवंशाचा न्हास पाहिला. २०० ईसापूर्वच्या सुमारास, चंद्राने आपल्या सैन्यासह भारत सोडल्यानंतर काही वर्षांनी, एक नवीन राजवंश उदयास आला आणि एक नवीन राजवंश उदयास आला: मौर्य राजवंश. त्याने नंद राजवंशाचा प्रदेश आत्मसात केला आणि विस्तारत राहिला.

अनेक अहवालांनुसार, चांगुटने हे यश उपल कौत्य नावाच्या प्रतिभावान भिक्षूच्या मदतीने मिळवले, ज्याने राजकारण, समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एकसप्लोर करता शुग्रसन आणि अर्थशास्त्रातील आपल्या ज्ञानाचा वापर करून एक साम्राज्य निर्माण केले जे भारतीय इतिहासातील सर्वात महान साम्राज्यांपैकी एक आहे.

कौटिल्य कथा बोधानुसार, कौटिल्य,

ज्याला कधीकधी चाण्य किंवा वानुगुट (आधुनिक शास्त्रात वास्तुशाला) असेही म्हणतात, तो एक शक होता. त्याची आख्यायिका धनानंदच्या दरबारात सुरु होते, जो आपण पाहिल्याप्रमाणे अत्यंत अलोकप्रिय झाला होता.

एफ.. मौइसाय

हे पाहून कौत्याने धनानंदला आपले वर्तन बदलण्याचा सल्ला दिला अन्यथा त्याच्या साम्राज्याच्या पतनाला सामोरे जा. संतापलेल्या धनानंदने कौत्याचा अपमान केला आणि त्याला त्याच्या दरबारातून हाकलून लावले. परिणामी, कौत्याने नंद राजवटीचा अंत करण्याचा निर्णय घेतला.

वक्त्याचे.

चांगुट मौयाकाचा उदय

समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एकसप्लोर करा
त्याच्या फायद्यांबद्दल आणि साहसांबद्दल अनेक कथा आहेत, परंतु त्यांचा

सामान्य विषय असा आहे की तो

च.. चांगुट मौर्यचा दरबारातील मैनीज असत कुमार हलधर यांचे चित्र.

त्याने नंद राजवंशाचा पाडाव केला आणि मगधवर आपले राज्य स्थापन केले, पातल्पूला त्याची राजधानी म्हणून स्थापित केले. तुम्हाला आठवते का की मगधला त्याचे भौगोलिक स्थान, मजबूत आर्थिक शक्ती आणि भरभराटीचा व्यापार यामुळे अनेक फायदे होते. यासोबतच, कुशल रणनीतीकार कौतियार शाह यांनी चांगुट मौर्यला हळूहळू त्याचे राज्य वाढविण्यास मदत केली.

त्याने अलेकझांडरने उरुपिया येथे सोडलेल्या ग्रीकांचा पराभव केला आणि या प्रदेशाचे एका राज्यात एकीकरण केले. जे उरी मैदानापासून दख्खनन्या पठारापर्यंत पसरलेले होते.

ग्रीकांना पराभूत केल्यानंतर, चांगुट मौनाने त्यांच्याशी राजनैतिक संबंध ठेवले आणि त्याच्या दरबारात एक राजा होता. होस्टिंग

ग्रीक इतिहासकार आणि राजनीतिक मैनिस, ज्यांनी त्यांच्या इडिका या पुस्तकात भारतातील प्रवासाबद्दल लिहिले, ते अशा प्रकारचे पहिले लिहिलेले पुस्तक होते.

दुर्देवाने, नंतरच्या ग्रीक वानरांचे काही तुकडे वगळता सर्व काही हरवले.

कौतय करायची संकल्पना

न्यायालयाला मत कसे तयार करायचे आणि ते कसे मजबूत करायचे याबद्दल प्रश्न होता. त्याची रचना आर्थिकदृष्ट्या प्रशासन आणि अर्धशास्त्रावर आधारित आहे.

अतितकासातेपोयेका उद्द

न्यायालयाचा छळ

राजा

नगरसेवक आणि इतर अधिकारी
चा गट

आई

डावीकडे

मताचे फळ आणि त्याचे परिणाम
लोकसंख्या

जिल्हा

महाविद्यालयीन कवरी आणि शहरे

गा

मतांचा खजिना

निधी

राज्य आणि कायदा आणि

समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एकसप्लोर करा

काठी

सहकार्य

मध्ये

अर्थशास्त्र, प्रशासन, न्याय, शहरी नियोजन, शेती आणि सार्वजनिक कल्याण. त्यांच्या सर्वत महत्वाच्या राजकीय संकल्पनांपैकी एक म्हणजे सतांग सी. यांनी मत बनवणारे सात अवयव पाहिले.

कौटिल्यच्या मते, राज्याने एकजूट होऊन एक सुसंवादी आणि समृद्ध समाज निर्माण केला पाहिजे, जो युद्ध आणि शांततापूर्ण युती दोन्हीद्वारे राखला जाऊ शकतो. त्यांनी समाजात कायदा आणि सुव्यवस्थेचे महत्त्व अधोरेखित केले, ज्यासाठी मजबूत प्रशासन आवश्यक होते. त्यांनी भ्रष्टाचाराचा सामना करण्यासाठी अनेक कायदे देखील तपशीलवार मांडले आणि सार्वजनिक हिताच्या विरुद्ध असलेल्या कोणत्याही कृतीसाठी शिक्षा प्रदान केली.

विचार करा.

ग्रामीण भागातून येणाऱ्या आणि सर्व आर्थिक क्रियाकलापांचे स्रोत असलेल्या आपल्या लोकांचे कल्याण करून राजाने आपली संपत्ती वाढवावी. जे लोक लोकांच्या हितासाठी काम करतात, जसे की तटबंदी, रस्ते आणि पूल बांधणे, किंवा गावे सुधारणे किंवा मदत करणे अशा लोकांवर राजा विशेष कृपा दाखवेल.

करण्यासाठी.

ग्रामीण भागाकडे विशेष लक्ष देण्याबाबत तुमचे विचार महत्वाचे संकेत या प्रकरणाच्या सुरुवातीला तुम्ही काय शिकलात याचा विचार करा.

कोठारीचे शासन तत्वज्ञान भारतीय मूल्यांशी सुसंगत आहे. त्यांच्या प्रजेचे सुख हे राजाचे सुख नाही, तर त्यांचे कल्याण त्यांच्या कल्याणात आहे. त्यांनी केवळ तेच आपले भले मानू नये तर जे त्यांच्यासाठी फायदेशीर आहे ते त्यांच्यासाठी फायदेशीर मानले पाहिजे. राजा कितीही शक्तिशाली असला तरी, त्यांनी ते जनतेसाठी फायदेशीर मानले पाहिजे.

वर ठेवायला हवे.

चला जाणून घेऊया

तुमच्या कामात गट चर्चा आयोजित करा आणि कौतियाच्या कल्पनेची आधुनिक रासेकरांच्या कल्पनेशी तुलना करा.

अतितकासातेपोयेका उद्देश्यात

मौर्य घराण्याचा आणखी एक राजा अशोक, ज्याने शांतता निवडली

(च) सांची तौपाच्या एका पँगलवरून, नेपाळ मराम तौपाची पूजा करताना अशोक.

येशू ख्रिस्ताचा पोटेजहमुख शासक इ.स.पू.

आणि धार्मिक अनी पदवी दिली आहे.

त्याच्या कारकिर्दीच्या सुरुवातीला, अशोकाच्या महत्वाकांक्षा खूप होत्या.

त्याला वारसा मिळाला

नंतर एक भोठे चक्र विस्तारले

जवळजवळ संपूर्ण भारतीय उपखंड व्यापला

वगळता ते सर्वत लोकप्रिय आहे

बांगलादेश, पाकिस्तान आणि सध्याच्या अफगाणिस्तानातील काही भाग

तो देखाल सामील होता. तथापि, असे म्हटले जाते की एक

त्या भेटीने त्याच्या आयुष्याचा मार्ग बदलला. त्याच्या एका

शिलालेखानुसार, तो एकदा

तो ओरिसात गेला जिथे त्याने एक भयंकर युद्ध केले. युद्धभूमीत प्रचंड मृत्यु आणि विनाश पाहून, अशोकाने हिंसाचाराचा त्याग करून शांती आणि करुणेचा मार्ग स्वीकारण्याचा निर्णय घेतला, जो त्याने शक्य तितका शिकवला होता.

अंडीकर करा
अधकरायार
किंवा आमच्या वाबतीत
राजाने जारी केलेले
काय केले गेले?
अधिकृत
घोषणा.

विचार करा.

अशोक त्याच्या शिलालेखांमध्ये एक गोष्ट सांगतो. ती जाणून घेऊन तो भावी पिळगांसाठी एक वारसा सोडू इच्छितो.

तो शताप्रिय आणि भरोपारी राजा मरणून आपली प्रतिमा टिकवून ठेवू शकला असता. तुम्हाला वाटते का की त्याने हे विनाशकारी युद्ध संघरण्यासाठी काही केले जसते?

गोष्ट स्वीकारा.

तर
कोणीतरी
पाठवले
एक खास
मशनासर
एक राजनीतिक

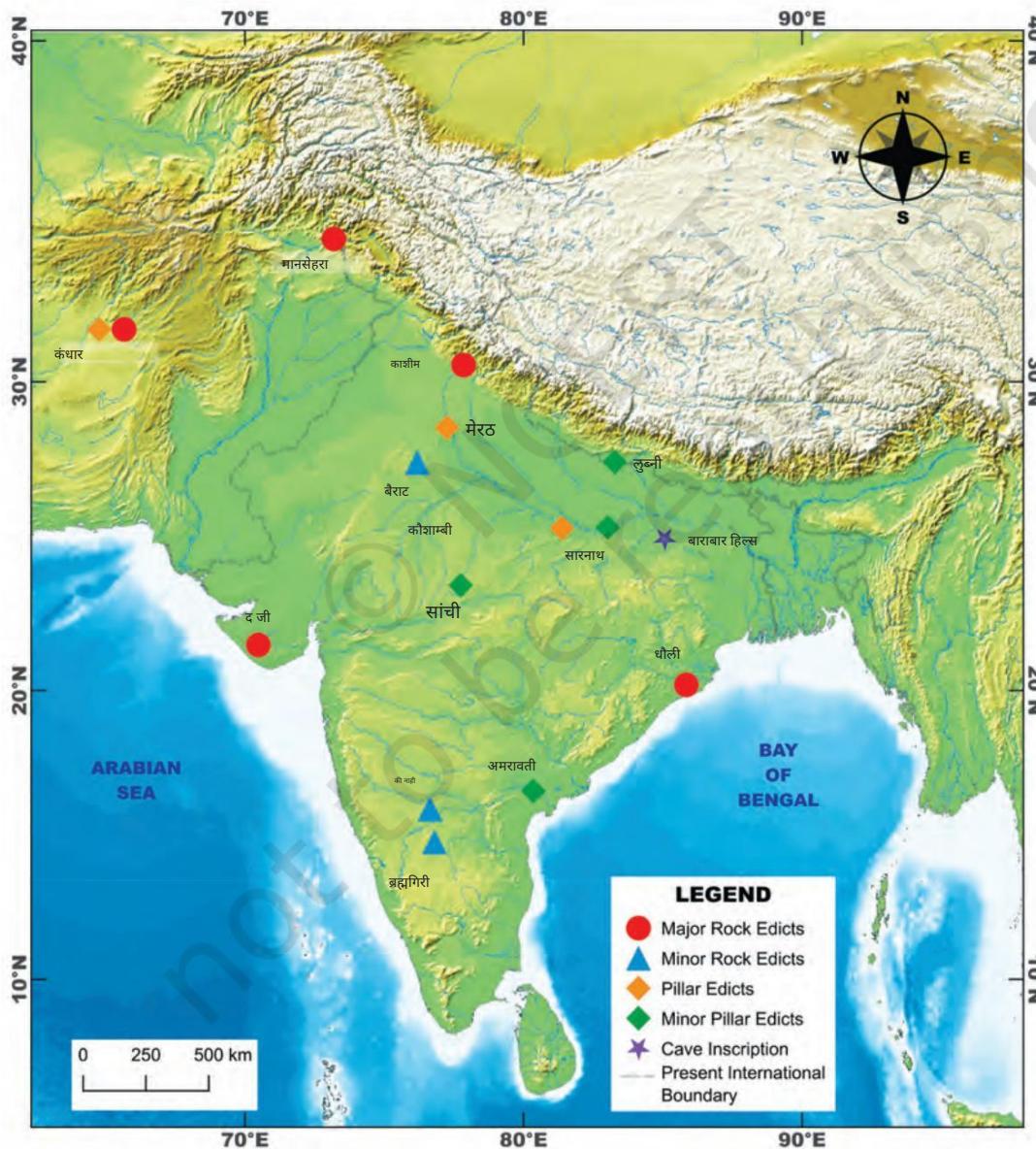
भारत आणि त्यापलीकडे समाजाचा शोध घ्या
झाल.

श्रीलंका, थायलंड, आग्नीया आणि मध्य पूर्वकडून अशोक नेबुचदनेझररचा संदेश जगापर्यंत पोहोचवण्यासाठी बौशाला दत्तक घेतले.

कोणत्याही आक्षेपातिवाय प्रमाणपत्र पाठवा.

इतिहासकारांनी कथीकधी अशोकाला एक महान संवादक म्हटले आहे कारण तो राजाच्या स्मारक स्तंभावर अनेक शिलालेख कोरण्यात आले होते. त्याचाकडे लोकांसाठी संदेश होते आणि तो त्याना त्याच्या शिकवणीचे पालन करण्यास प्रोत्साहित करत असे. यातील बहुतेक शिलालेख संस्कृतमध्ये होते, जी भारतातील अनेक भागांची सामान्य भाषा होती आणि ती संपूर्ण भारतातील लिर्पीमध्ये देखील लिहिली गेली होती. ती एका सापाची आई आहे.

आम्ही लिखित संस्कृत भाषा देखील वापरली. याचा अर्थ भाषा सरळ आहे. आपण जे बोलतो तेच तर ओठ जे आपण एखाद्या भाषेत लिहा. किंवा तुम्ही आमच्या रोजच्या भाषेत लिहू शकता. तुमच्या आयुष्यात अशी काही उदाहरणी आहेत का?

अशोकाच्या अनेक शिलालेखांपैकी काही

त्याच्या शिलालेखांमध्ये, अशोकाने स्वतःला देवनाय म्हटले. पहिल्या शब्दाचा अर्थ देव असा होतो.

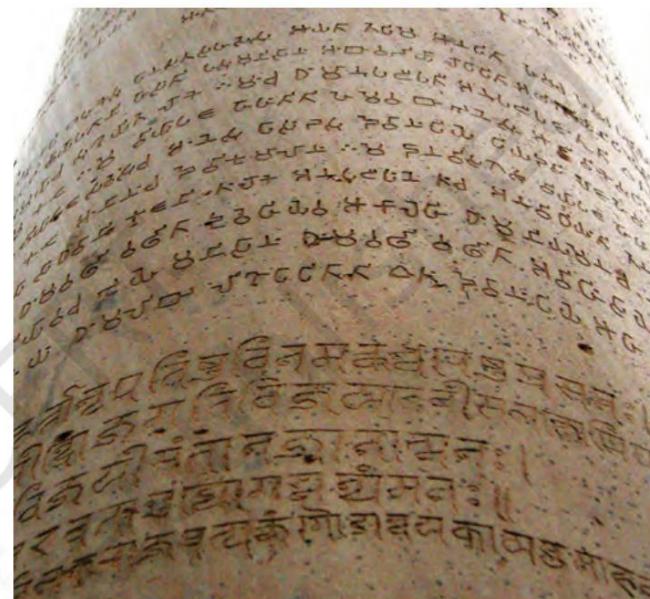
ज्याच्या मनात इतरांबद्दल दया आहे. आणि हे प्रत्यक्षात साहित्यिक भाषेतून आले आहे.

असे घडते की तो स्वतःला दयाळू मानतो आणि

राज्यकर्त्त्यांनी राज्यकर्त्त्यांना नियंत्रणात ठेवले. याची काही उदाहरणे पाहूया.

जरी काही दानी रईना मौसम आवडत नसला तरी, अशोकाने त्यांच्या कार्याला पाठिला दिला.

राज्याबाहेरील लोकांना आणि प्राण्यांनाही वैद्यकीय सेवा देण्याचा दावा केला.

(इ) डावीकडे गुजरातमधील गरनार येथील अशोकाच्या आदेशाच्या एका भागाचे प्रतिकृती. उजवीकडे फारुख शाह. कोटाडळी माटोपारा येथील अशोक स्तंभाचे वर्णन

त्याच्या सभोवतालच्या परिसरात द्वेष आणि पशुत्वाला बंदी घातली आणि गरज पडल्यास त्यांच्यावर वैद्यकीय उपचार केले.

जर तरी असेल तर, अशोक हे संवर्धन आणि वन्यजीव संरक्षणात योगदान देणाऱ्यांपैकी एक होते. ते म्हणाले की त्यांनी

त्यांनी यांच्या निवासस्थानाजवळील मुख्य रस्यालगत नियमित अंतराने वापाराहे आणि विहीरी बांधल्या आणि फळ देणारी आणि सावली देणारी झाडे लावली.

त्यांनी असाही दावा केला की त्यांनी त्यांच्या कालातील प्रचलित विचारसरणीला सर्व पैसे दिले.

लोकांना धर्मयुथ स्त्रीकारण्यास आणि त्यांचा अभ्यास करण्यास प्रोत्साहित केले.

अशोकाच्या सर्व दाव्यांचे शब्दशः अर्थ लावण्याची गरज नसली तरी, हे खरे आहे की कौटिल्याचे शासनाचे तत्वज्ञान

त्यांनी आपल्या लोकांच्या कल्याणावर लक्ष केंद्रित केले आणि त्यांच्यापर्यंत पोहोचण्याचा प्रयत्न केला.
समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एकसप्लोर करा

चुकणे

तुम्ही हिंदी शब्दकोशात 'मदम' या शब्दाबद्दल वाचले असेल. त्याचा सारांश सहजासहजी समजू शकत नाही.

धर्म या साध्या शब्दाचा अर्थ नैतिक नियम किंवा कुटुंब, समुदाय किंवा देशप्रती धार्मिक किंवा नैतिक कर्तव्य असा होतो. तथापि,

ग्रा

धर्माचा सखेल अर्थ आचारसंहितानुसार किंवा रीतानुसार जगणे असा आहे. यामध्ये धर्माच्या नियमांचे पालन करून कर्तव्याचे परिश्रमपूर्वक पालन करणे समाविष्ट आहे.

यामध्ये चांगले करणे आणि सांसारिक इच्छानुसार जीवन जगणे समाविष्ट आहे.

म्हणून, धमकी म्हणजे कायदा, न्याय आणि नैतिकता हे सर्व एकत्रितपणे.

चला जाणून घेऊया

अशोकने त्यांच्या एका आदेशात त्यांच्या अधिकार्यांच्या वर्तनाबाबत आणि हे ऐकण्यासाठी सविस्तर सूचना दिल्या आहेत.

त्यांनी सुचवलेल्या पायऱ्या फॉलो करा. खालील भांतर वाचा आणि या पद्धतीबद्दल तुमचे विचार शेअर करा.

त्यांचे सावलीचे बंधन यशस्वी झाले असावे आणि कसेही.

देवतेच्या बलिदानाच्या आदेशानुसार, अधिकारी आणि शहर

दंडाधिकार्यांना खालीलप्रमाणे सूचना द्याव्यात:

तू हजारो प्राण्यांपेक्षा जड आहेस.

मला लोकांचे प्रेम मिळवायचे आहे. जक्की मी माझ्या मुलांना या जगात

आणि परलोकात कल्याण आणि आनंद मिळावा अशी इच्छा करतो, तशीच मी सर्व मानवांसाठीही अशीच इच्छा करतो.

तुम्ही सराव करण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे.

बाबा, या सगळ्याची गुरुकिल्ली म्हणजे संयमी राहणे आणि तुमच्या

कृतीवर जबरदस्ती करू नये. हे शिलालेख येथे ठेवणे आहे जेणेकरून शहर

दंडाधिकारी नेहमीच लक्ष ठेवून राहतील आणि लोकांना कारणाशिवाय तुरुंगात टाकू नये किंवा शिक्षा करू नये. आणि या उद्देशाने, मी पाठवीन

दर पाच वर्षांनी भेट देणारा, गंभीर किंवा कडक अधिकारी, प्रकरणाची चौकशी

केल्यानंतर... माझ्या सूचनांचे पालन करतो हे ऐकेल.

अशोकाच्या मृत्युनंतर, मीर्य साम्राज्य अर्धशतक टिकले. तथापि, त्याचे उत्तराधिकारी साम्राज्य एकसंघ ठेवू शकले नाहीत.

अनेक लहान राज्ये तुटून स्वर्तंत्र झाली. इ.स.पूर्व १५०० च्या सुमारास, भारताने आपल्या प्रवासाचा आणखी एक टप्पा सुरु केला.

पुढील प्रकरणात, भव्य आणि धूव या प्रवासात आपल्यासोबत येतील.

पातलपु सारखी शहरे **मोर्ख** जीवन, शासन आणि व्यापाराचे ज्वरंत वर्णन आहेत.

तिथे राजवाडे, सार्वजनिक इमारती आणि सुनियोजित रस्ते होते. निष्पक्ष कर व्यवस्था आणि जलद व्यापारामुळे तिजोरी मजबूत राहिली.

यामुळे शहराच्या विकासाला आणि समृद्धीला चालना मिळाली. शहरातील प्रशासकीय अधिकाऱ्यांनी, व्यापारी आणि कारागिरांनी शहराची स्थापना केली.

आयुष्यात महत्वाच्या भूमिका बजावल्या.

चुकणे

सोहगौरा शिलालेख, चौधे-तिसरे शतक

बीसी हे यापैकी एक आहे

भारतातील सरवत जुने ज्ञात

शासक

नोंदी.

उर देशातील सोहगौरा शोधला गेला असे
लिहिले आहे.

हा शिलालेख प्राकृत भाषेतील माई लिहिलेला आहे आणि चांगूट मीर्यच्या कारकिर्दीत कोरलेला असल्याचे मानले जाते.

या शिलालेखात दुष्काळ टाळण्यासाठी धान्य साठवण्यासाठी धान्य कोठार तयार केल्याचा उल्लेख आहे.

संकटाच्या वेळी आपल्या लोकांचे ऐकणे आणि मदत करणे या कल्पनेवर ही सुरा प्रकाश टाकते.

मैनेशियन लोकांचा अहवाल त्या काळातील समाजावरही काही प्रकाश टाकतो. लोकसंख्येचा मोठा भाग शेतीत गुतलेला होता.

राजासाठी ते उत्पन्नाचे एक महत्वाचे साधन होते. वर्षातून दोन पिके घेतली जात असत, उन्हाळा आणि हिवाळा.

दुष्काळाची शक्यता कायम राहिली.

समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एकसप्लोर करा

लोकांकडे भरपूर अन्न होते. कोणत्याही आपत्कालीन परिस्थितीसाठी दुकानांमध्ये साठा होता. जर जवळ एखादा रॉड असेल तर,

जर ते गेले असते तर शेतकरी त्यातून वाचले असते आणि शेतीत कोणताही अडथळा आला नसता.

शहरे लोहार, सुतार, ज्वेलर्स आणि इतर कारागीरांची घरे होती. शहरे सुनियोजित होती आणि रस्त्यावर फलक होते. दलणवळण

एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी संदेश पोहोचवणाऱ्या कुरियरद्वारे संवाद साधला जात असे. घरे लाकडाची बनलेली असत आणि ती दोन मजली उंच असू शकत होती.

आगी लागू नवयेत म्हणून रस्त्यावर नियमित अंतराने पाण्याचे हंडे ठेवण्यात आले होते.

नंतरचे वर्षन लोक परिधान करतात अशा सुटी कपड्याचे वर्षन करते, ज्याची कंबर गुड्यापासून घोट्याच्या अर्ध्या भागापर्यंत असते.

आणि खांद्यावर एक वरचा झागा घालायचे. काही जण उंच दिसण्यासाठी आणि जाड तळवे असलेले चामड्याचे झागे घालायचे.

बूट घालायचे.

चला जाणून घेऊया

इतिहासकाराची टोपी घाला. पुढील पानावर सादर केलेल्या कलाकृती काळजीपूर्वक पहा. मौर्य काळातील लोक आणि जीवनाबद्दल तुम्ही काढू शकता किंवा

च. शिल्पकलेचे सौदर्य आणि परिपूर्णता याशिवाय, आपल्यासाठी इतरही अनेक गोषी आहेत.

त्यात एक संदेश आहे आणि तो मोयल कलेचा एक उत्तम नमुना आहे.

सरहैयस तोंभचा शासक, ज्याचा आठवा भाग, अशोकाने स्थापन केला होता.

वाराणसीजवळील सारनाथ येथे त्यांनी पहिले प्रवचन दिले.

चार डोक्यांच्या राजाचे प्रतीक, मधाच्या डोक्याची अंगठी, होती

शाशाली प्राणी: एक हत्ती, एक बैल, एक घोडा आणि दुसरा विंचू

किंवा वर्तुळ.

सारनाथ स्तंभाच्या या शिखरावर दिसणारे

मौर्य त्यांच्या अधिक पॉलिश केलेल्या वरच्या खांबांसाठी ओळखले जात होते.

अतितकासातेपोयेका उद

मौयाके यांचे जीवन आणि
लोकांसाठी काही योगदान

एफ.. एक नृत्यांगना कटेराकोटा मूर्ती तिच्या विस्तृत केशरचना आणि दागिन्यांवर लक्ष केंद्रित करा.
द.

f.. एक राजवाडा देव कटेराकोटा मूर्ती.

छ.. मुखिमार यमपकडे यी देवी.

समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एक्सप्लोर करा
सातमातृका किंवा सात मातृदेवी, एक टेराकोटा झांकी
वारसा.

च.. टेराकोटा घोऱ्याचे डोके. लगामांची तपशीलवार
रचना लक्षात घ्या.

कला आणि स्थापत्य

.. भारतातील सर्वात जुन्या दगडी रचनांपैकी एक, सांची मासिफ ही भारतीय स्थापत्यकलेचे एक उत्तम उदाहरण आहे. म्हणजेच, मूळ रचना टबपासून बनलेली होती आणि नंतर थरांचा वापर करून ती मोठी करण्यात आली. असे म्हटले जाते की अशोकाने पूजा, अभ्यास आणि ध्यान यासाठी अशी अनेक तुपचै आणि विहार बांधली.

एफ. थोली ही सध्याच्या औडिशातील भुवनेश्वरजवळील एक पूर्णकृती हत्तीची मूर्ती आहे. धैर्यवान, संयमी आणि शांत. जवळच, एका व्यासपीठावर, अशोकाचा शिलालेख आहे.

अतितकासातेपोयेका उद

Satyameva Jayate

Ch.

हे तुमच्यापैकी काहींना परिचित वाटेल. खरं तर, हीच टोपी भारताच्या राष्ट्रीय चिन्ह म्हणून निवडण्यात आली होती, ज्यामध्ये "सयमेव जयते" किंवा "सय कही विजय होती" हे संस्कृत बोधवाक्य जोडले गेले होते. इतर राष्ट्रीय चिन्हे पहा. तसेच, जसे तुम्ही लक्षात घेतले असेल की, आपल्या राष्ट्रीय ध्वजावर "धर्म" दर्शविलेले आहे. हे बोधवाक्य मुंडक उपनिषदातून घेतले आहे, ज्याचे पूर्ण रूप "सयमेव जयतेनानृतम्" आहे, ज्याचा अर्थ "सय कही विजय होती" (सत्य विजयी आहे).

चला जाणून घेऊया

वर्तुळावरील वेगवेगळ्या चिन्हांकडे लक्ष द्या. किंवा खालील कोणत्याही चिन्हाचा अर्थ काय असू शकतो याचा अंदाज तुम्ही लावू शकता.

मौर्य शिलालेखांचा संग्रह... अशोकाचे शिलालेख

चुकणे

तौपा असलेल्या मोठ्या, अर्धगोलाकार रचनेला अधा म्हणतात. ते विश्वाचे प्रतीक आहे आणि पवित्र अवशेष ठेवण्यासाठी बांधले गेले आहे. लोक पूजा म्हणून त्याभोवती एक विधी करतात.

मानसिकदृष्ट्या नाजूक

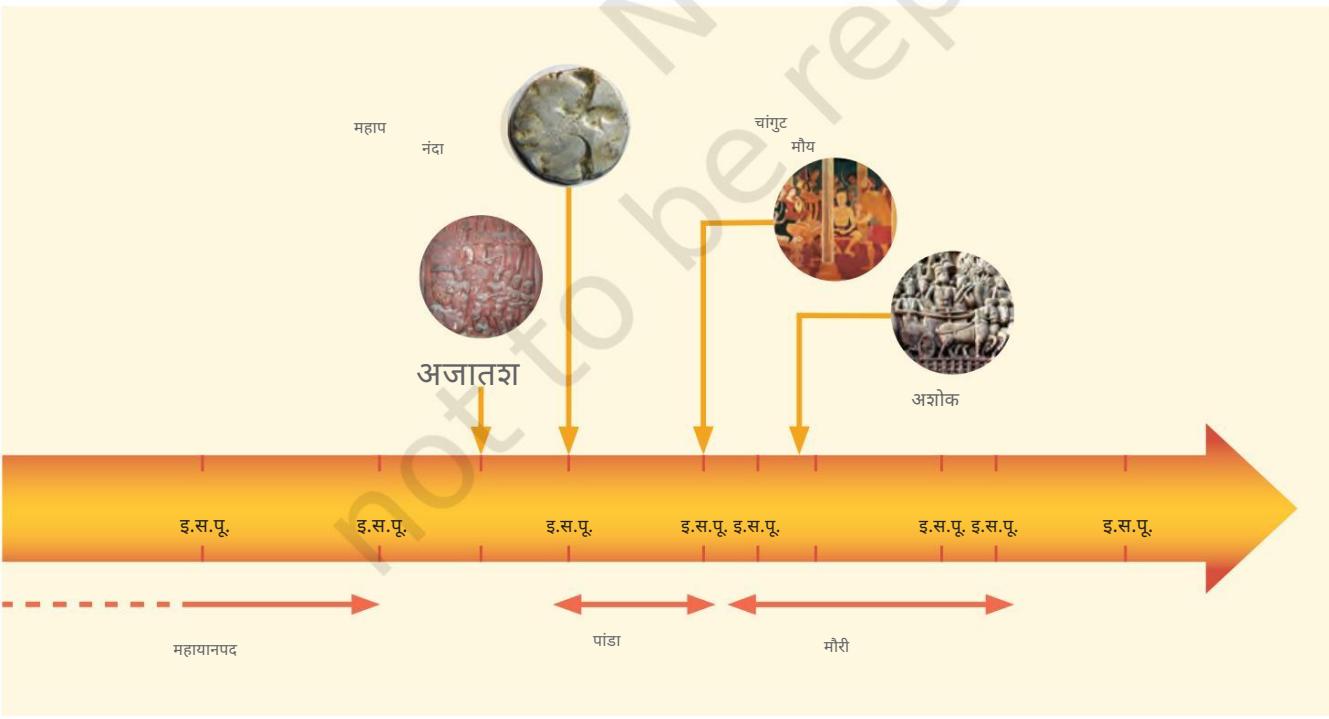
बिंग बॅंगच्या इतर शक्तिशाली साम्राज्यांबद्दल तुम्हाला ऐकायला मिळेल, जसे की रोमन, पर्सियन, अंटीमन आणि पर्शियन साम्राज्ये इ. ही सर्व साम्राज्ये खूप पूर्वीपासून कोसळली आहेत, जरी इतिहासकार त्यांच्या पतनाच्या कारणावर वाद घालतात.

मी इथे राहतो.

समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एकसप्लोर करा

आपण पाहिल्याप्रमाणे, राज्याच्या काही भागांना स्वतंत्र होण्याचा मोह हे एक कारण होते. उदाहरणार्थ, जेव्हा राज्याला दीर्घ लष्करी मोहिमेसाठी किंवा दुष्काळाच्या वेळी अधिक संसाधनांची आवश्यकता असते तेव्हा हे घडू शकते. स्थानिक शासक वाढत्या कर मागण्यांनी ग्रस्त होता, ज्यामुळे असंतोष निर्माण झाला. किंवा, जर एका यशस्वी राज्यानंतर दुसरे राज्य कमकुवत मानले गेले तर स्थानिक राजे किंवा सरदार कर रोखण्याचा धोका पत्करतात. शिवाय, राज्य जितके मोठे होईल तितके ते एकजूट ठेवणे अधिक कठीण होईल. अलेकझांडरने अनुभवल्याप्रमाणे, दुर्गम भाग हे राज्यापासून सर्वात आधी वेगळे होतात. दीर्घकाळापर्यंत दुष्काळ किंवा पूर यासारख्या नैसर्गिक आपत्ती, ज्यामुळे उप-आर्थिक संकटे येतात, यामुळे राज्याची रचना देखील बिघडू शकते.

अशाप्रकारे, राज्ये ही एक विरोधाभासी गोष्ट आहे. एकीकडे, ते राजकीय एकता आणू शकतात, जसे मौर्य साम्राज्याने जवळजवळ संपूर्ण उपखंडात केले होते, आणि लहान राज्यांमधील कलह कमी करू शकतात किंवा दूर करू शकतात. खरं तर, एक सार्वभौम राज्य लहान राज्यापेक्षा अधिक समृद्ध असू शकते. दुसरीकडे, राज्ये जवळजवळ नेहमीच कलहांद्वारे स्थापित आणि राखली गेली आहेत.

बळजवरी आणि दडपशाहीमुळे ते मूलभूतपणे कमकुवत होतात आणि कालंतराने कमकुवत होतात.

आपण पुढे जाण्यापूर्वी...

स्वराज्य म्हणजे अनेक लहान राज्यांनी बनलेला एक मोठा प्रदेश. स्वराज्याने प्रामुख्याने सत्ता जमा करण्यासाठी आणि संसाधनांवर आणि आर्थिक जीवनावर नियंत्रण मिळविण्यासाठी त्यांचे वर्चस्व वाढवले.

A भारतातील पहिले मौल्यवान नैसर्गिक संसाधने सिंचन आणि वाहतुकीसाठी नद्या आणि व्यापारासाठी मौल्यवान धारूचे उत्पादन

अलेक्झांडरच्या अप्पर **इंडियामधील** मोठीमेचे राजकीय महत्त्व मर्यादित होते परंतु त्यामुळे इंडो-ग्रीक सांस्कृतिक संबंधांच्या विकासात हातभार लागला.

संपर्क दरवाजे उघडा.

मौर्य यांनी एक विशाल साम्राज्य उभारले ज्याचा वारसा शतकानुग्रहके टिकला. त्यांचा वारसा मोजमाप केलेला मार्ग आणि आर्थिक होता

यामध्ये सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्था सुधारणे, व्यापारासाठी विस्तृत शहरी जागा उपलब्ध करून देणे आणि एक व्यापक प्रशासन व्यवस्था यांचा समावेश होता. त्यांनी कला आणि कलानाही प्रोत्साहन दिले.

अशोक आपले वैभव परत मिळवण्यास आणि आपल्या लोकांना धर्माचे पालन करण्यास प्रोत्साहित करणाऱ्या परोपकारी शासकाची प्रतिमा सादर करण्यास उत्सुक होता.

आणि उपक्रम

- डोळ्याची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत आणि ती डोळ्यापासून कशी वेगळी करता येईल.

- भाताच्या वेळेत बदल होण्याचे काही महत्त्वाचे घटक कोणते आहेत?

अलेक्झांडरला इतिहासातील एक महत्त्वाचा राजा मानले जाते. तुम्हाला असे वाटते का?

- सर्वात जुना भारतीय इतिहास मानला जातो की

ते महत्त्वाचे आहे. तुमची कारणे द्या.

- कौतियाच्या काही मुख्य कल्पना कोणत्या होत्या?

समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एकसप्लोर करा

किंवा आजही तुम्हाला आपल्या आजूबाजूला कन्या मायही दिसते.

- . अशोक आणि त्याच्या मित्रांनी किती असामान्य गोष्ट सांगितली होती.
यापैकी कोणत्या गोष्टी भारताला प्रभावित करत आहेत आणि तुमचे विचार जवळजवळ शब्दांत व्यक्त करत आहेत?
मलाख.

राजा प्यादास म्हणतात, "माझ्या धर्माचे शासक लोकांच्या
कल्याणासाठी अनेक कार्ये करतात. ते सर्व समुदायाचे सदस्य आहेत, तपस्वी आणि गृहस्थांमध्ये काम करतात.
मी काही लोकांना बौद्ध आणि अजीविका स्थून पाहिले आहे... अधिक

जैन... आणि इतर पंथ. विभागांतर्गत अधिकाऱ्यांचे अनेक वर्ग आहेत, परंतु माझे धार्मिक अधिकारी या आणि इतर
पंथांशी व्यवहार करतात.

अशोकाचे वरील विधान वाचल्यानंतर, तुम्हाला वाटते का की ते इतर धार्मिक श्रद्धा आणि विचारसरणीबद्दल सहानुभूती
बाळगणारे होते? तुमचे मत सांगा.

- हाय लिपी ही प्राचीन भारतात मोजमापासाठी वापरली जाणारी लेखन पद्धत होती. या लिपीबद्दल अधिक जाणून घेण्याचा
प्रयत्न करा आणि आवश्यकतेनुसार तुमच्या संशयी लोकांची मदत घ्या. एक छोटासा प्रकल्प तयार करा आणि त्याबद्दल
तुम्ही जे शिकलात ते समाविष्ट करा.
- कर.
- समजा तुम्हाला इ.स.पूर्व तिसऱ्या शतकात कौशाम्बी येथून कावेरीपनम सादर करायचे असेल तर तुम्ही हा प्रवास कसा कराल
आणि रात्रीच्या वेळी थांबून किती वेळ लागेल अशी अपेक्षा आहे?

Noodles

© NCERT
not to be republished

समाज, भारत आणि त्यापलीकडे एक्सप्लोर करा

*'Noodles' is our abbreviation for 'Notes and Doodles'!

